

Bouwliften voor goederenvervoer

Inleiding

Voor het verticale transport van bouwmaterialen wordt veelal gebruik gemaakt van bouwliften. Bij deze liften wordt de wagen van het platform langs een mast geleid en wordt het platform betreden voor laden en lossen. Ze hebben één of meer stopplaatsen voor laden en lossen. Panneliften blijven in dit onderwerp buiten beschouwing.

Risico's

De meeste ongevallen met bouwliften ontstaan door een onjuiste of onvolledige opstelling, slecht onderhoud en onjuist gebruik. De gevolgen kunnen zijn:

- ✚ het vallen van hoogte;
- ✚ het knellen van ledematen;
- ✚ het getroffen worden door vallende voorwerpen.

Opstelling

- ✚ Een bouwlift moet zijn opgesteld op een vlakke en draagkrachtige ondergrond met de stempels geheel uitgeschoven.
- ✚ Een bouwlift moet via de mast aan vaste punten (van bijvoorbeeld het bouwwerk) worden verankerd (informatie hierover moet duidelijk op de lift zijn aangegeven). Het verankeren aan een tijdelijke voorziening, zoals steigerwerk, is niet toegestaan; tenzij een berekening aantoont dat dit kan en de fabrikant van de lift hierin toestemt (schriftelijk).
- ✚ Plaats de lift op minimaal 5 m van toegangen tot de bouw.

Gebruik en uitvoering

- ✚ Bouwliften mogen niet worden bediend vanaf het platform en dat moet dan ook niet mogelijk zijn.
- ✚ Er moeten zowel beneden als bij de laad- en losplaatsen bedieningsknoppen zitten.
- ✚ Indien er beneden met afstandsbediening wordt gewerkt, moet deze zijn aangebracht op minstens 5 m vanaf de baan van het platform aan een vast punt.
- ✚ Bij een hefhoogte van minder dan 21 m mag zowel vasthoudbesturing als overneembesturing worden toegepast. Verdiepingsafslagen worden niet verlangd, wél uiteraard sluitbomen.
- ✚ Bij bouwliften met een hefhoogte van meer dan 21 m moeten:
  - overneembesturing zijn aangebracht, en
  - afslagen aanwezig zijn die het platform op de gewenste stopplaats automatisch tot stilstand brengen.
- ✚ Een besturing die het platform op elke verdieping laat stoppen wordt als overneembesturing beschouwd.
- ✚ Het verdient aanbeveling om reeds vanaf een hefhoogte van 12 m overneembesturing toe te passen (in plaats van op 21 m). Dit in verband met het noodzakelijke goede zicht op de stopplaatsen.
- ✚ Voor grote hefhoogten worden tandheugelliften aanbevolen. Ze kennen niet zoals kabelliften, de veereffecten van de staalkabel en er kan evenmin een kabel slap raken of breken. Bovendien zijn de veiligheidscontacten bij tandheugelliften minder storingsgevoelig, want de bron voor elektra gaat mee met het platform.

Bouwliften voor goederenvervoer

- ✚ De mast van een bouwlift moet zo zijn uitgevoerd dat de wagen voorbij de hoogste stopplaats kan doorlopen. Na de bovenste stopplaats moet een onafhankelijke noodeindschakelaar de opwaartse beweging van het platform afstoppen. Deze mag niet als verdiepingsafslag worden gebruikt.
- ✚ Het platform van een bouwlift moet aan alle zijden waar valgevaar aanwezig is voorzien zijn van hekwerken of leuningen.
- ✚ De elektrische installatie moet zijn beveiligd tegen het omkeren van de fasen.
- ✚ De maximale toelaatbare belasting van het platform dient duidelijk te zijn aangegeven.
- ✚ De lift mag uitsluitend worden bediend door geïnstrueerde personen van minstens 18 jaar oud.
- ✚ De lift mag niet worden gebruikt voor personenvervoer (het bijbehorende tekstbord dient op de achterwand te zijn geplaatst) of als klimgelegenheid.
- ✚ De bouwlift mag niet onbeheerd worden achtergelaten, tenzij het platform in de laagste stand staat en de hoofdschakelaar is uitgeschakeld. De hoofdschakelaar of kast moet dan door middel van een deugdelijk slot zijn vergrendeld.

Voor staalkabelliften geldt nog het volgende:

- ✚ Wagens dienen te zijn voorzien van een vang die in werking komt bij breuk of slap worden van de kabel of bij overschrijding van de nominale snelheid. Wanneer de slappekabelbeveiliging is aangesproken dienen de mast en de staalkabel te worden gecontroleerd op gaafheid.
- ✚ De hijskabel moet op deugdelijke wijze aan het platform zijn bevestigd (U-boutklemmen zijn niet toegestaan) en er moeten nog minstens twee windingen op de trommel zitten als het platform helemaal beneden is.
- ✚ De elektrische installatie dient bij het slap worden of breken van de staalkabel(s) automatisch te worden uitgeschakeld.

Opbouw en onderhoud

De bouwlift dient uitsluitend door deskundige personen te worden opgebouwd, onderhouden en gerepareerd. Deze werkzaamheden mogen alleen bij stilstand van de bouwlift worden uitgevoerd.

- ✚ Laat de bouwlift na opstelling en vervolgens iedere twee maanden controleren aan de hand van een controlelijst.
- ✚ Dit dient te gebeuren door degene die voor de lift verantwoordelijk is of door iemand die daartoe door de verantwoordelijke is aangewezen.
- ✚ Personen die bij het opbouwen en/of afbreken van de bouwlift betrokken zijn, mogen zich slechts met het platform verplaatsen indien:
  - de bediening vanaf het platform zelf geschiedt door middel van vasthoudknoppen. De overige bedieningsmogelijkheden moeten dan buiten werking zijn gesteld en op het platform dient een noodstopschakelaar aanwezig te zijn. Vast op het platform aangebrachte drukknoppen mogen tijdens normaal gebruik niet bediend kunnen worden (slechts toegankelijk met behulp van gereedschap);
  - zij tegen vallen zijn beschermd door een harnasgordel met veiligheidslijn;
  - maatregelen zijn getroffen om de hijskabel correct op de hijstrommel en schijven te houden en te brengen.